

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 73/22
Luksemburgā, 2022. gada 4. maijā

Spriedums lietā T-718/20
Wizz Air Hungary/Komisija (TAROM – glābšanas atbalsts)

Vispārējā tiesa atstāj spēkā Komisijas lēmumu, ar kuru apstiprināts glābšanas atbalsts 36 660 000 EUR, ko Rumānija piešķirusi aviosabiedrībai TAROM

Šis atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tā mērķis ir izvairīties no sociālajām grūtībām, ko varētu izraisīt "TAROM" pakalpojumu pārtraukšana Rumānijas reģionu savienojamības nodrošināšanai

2020. gada 19. februārī Rumānija paziņoja Eiropas Komisijai par Rumānijas aviosabiedrības TAROM, kura galvenokārt darbojas iekšzemes un starptautisko pasažieru, kravas un pasta pārvadājumu jomā, glābšanas atbalsta plānu. Paziņoto pasākumu veidoja aizdevums TAROM likviditātes vajadzību finansēšanai aptuveni 36 660 000 EUR, kas ir atmaksājams sešu mēnešu perioda beigās, paredzot priekšlaicīgas atmaksas iespēju.

Nesākot LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru, Komisija ar 2020. gada 24. februāra lēmumu¹ atzina paziņoto pasākumu par valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai².

Aviosabiedrība *Wizz Air Hungary Zrt.* (turpmāk tekstā – "prasītāja") cēla prasību par šī lēmuma atcelšanu, kuru Vispārējās tiesas desmitā palāta paplašinātā sastāvā **noraidīja**. Spriedumā tiesa precizē glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta saderības ar iekšējo tirgu pārbaudi, ņemot vērā pamatnostādnēs paredzēto nosacījumu, saskaņā ar kuru šādam atbalstam ir jāatbilst kopīgo interešu mērķim. Vispārējā tiesa arī nebijušā veidā analizē šajās pašās pamatnostādnēs paredzēto nosacījumu par atbalsta grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai neatkārtotību.

Vispārējās tiesas vērtējums

Vispārējā tiesa, pirmkārt, noraida atcelšanas pamatus, kas balstīti uz to, ka Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, jo nolēma nesākt oficiālo izmeklēšanas procedūru, lai gan, veicot iepriekšējo paziņotā atbalsta saderības ar iekšējo tirgu izskatīšanu, tai bija jārodas šaubām.

Šajā ziņā prasītāja citastarp apgalvoja, ka paziņotā atbalsta saderīguma ar iekšējo tirgu konstatējums esot pretrunā diviem no pamatnostādnēs paredzētajiem nosacījumiem, lai glābšanas atbalstu grūtībās nonākušam uzņēmumam varētu uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, proti, nosacījumam, ka 1) atbalsta pasākums veicina kopīgo interešu mērķa sasniegšanu un 2) atbalsts grūtībās nonākušam uzņēmumam nav atkārojams. Prasītāja uzskata, ka minēto nosacījumu neizpilde atklāj šaubas, kuru dēļ Komisijai būtu bijusi jā sāk formālā izmeklēšanas procedūra.

Vispirms Vispārējā tiesa atgādina, ka gadījumā, ja paziņotais atbalsts rada šaubas par tā saderību ar iekšējo tirgu, Komisijai ir pienākums sākt formālo izmeklēšanas procedūru.

Turpinājumā attiecībā uz pirmo nosacījumu, kas piemērojams glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstam, kura pārkāpums tiek apgalvots, proti, nosacījumam par kopīgo interešu mērķa

¹ Komisijas Lēmums C(2020) 1160 *final* (2020. gada 24. februāris) par valsts atbalstu SA.56244 (2020/N) – Rumānija – Glābšanas atbalsts TAROM (OV 2020, C 310, 3. lpp.).

² Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV 2014, C 249, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "pamatnostādnes").

sasniedzšanu, Vispārējā tiesa norāda, ka no pamatnostādņu 43. punkta izriet – lai paziņoto atbalstu atzītu par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz pamatnostādņiem, tam ir jābūt kopīgo interešu mērķim, jo tas ir paredzēts sociālo grūtību vai tirgus nepilnību novēršanai. To apstiprina pamatnostādņu 44. punkts, atbilstoši kuram dalībvalstīm ir jāpierāda, ka saņēmēja iziešana no tirgus, visticamāk, radītu būtiskas sociālās grūtības vai nopietnu tirgus nepilnību, konkrēti pierādot, ka pastāv risks pārtraukt tāda būtiska pakalpojuma sniegšanu, ko ir grūti dublēt, un jebkuram konkurentam būtu grūti pārņemt tā sniegšanu.

Vispārējā tiesa uzskata, ka no minētajiem pamatnostādņu punktiem izriet, ka tad, ja attiecīgajai dalībvalstij ir jāpierāda, ka atbalsta mērķis ir novērst sociālās grūtības vai labot tirgus nepilnības, **tai nav jāpierāda, ka atbalsta pasākuma neesamības gadījumā noteikti radīsies zināmas negatīvas sekas, bet gan tikai tas, ka tās varētu rasties.**

Attiecībā uz jautājumu, vai Komisijai bija jārodas šaubām par to, vai ir risks, ka paziņotā atbalsta pasākuma neesamības gadījumā rastos sociālas grūtības vai tirgus nepilnības, vai par to, ka šī pasākuma mērķis ir novērst to rašanos vai tās labot, Vispārējā tiesa konstatē, ka, ņemot vērā Rumānijas autoceļu un dzelzceļu infrastruktūras slikto stāvokli, Komisijai bija tiesības uzskatīt, ka **TAROM nodrošinātie reģionālie savienojumi ar iekšējiem lidojumiem un starptautiskie savienojumi ir būtisks pakalpojums, kura pārtraukšana varētu radīt nopietnas sociālas grūtības** vai tirgus nepilnības pamatnostādņu 44. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa turklāt precizē, ka, lai gan, izvērtējot valsts atbalsta esamību un tiesiskumu, var būt nepieciešams, lai Komisija vajadzības gadījumā veiktu ne tikai to faktisko un tiesisko apstākļu pārbaudi, kuri tai darīti zināmi, no tā nevar secināt, ka tai pēc savas iniciatīvas un bez jebkādas norādes šajā ziņā būtu jāizmeklē visa informācija, kurai varētu būt saikne ar tās izskatāmo lietu, pat ja šī informācija būtu publiski pieejama.

Ņemot vērā šos precizējumus, Vispārējā tiesa, izvērtējot dažādus prasītājas izvirzītos argumentus, secina, ka tie nevar likt apšaubīt Komisijas analīzi, ar kuru apstiprināta *TAROM* nozīme Rumānijas reģionu savienojamībā, kā arī tās iziešanas no tirgus ļoti iespējamo ietekmi uz šiem reģioniem. No tā izriet, ka **Komisija, nepastāvot šaubām, varēja uz šī pamata vien secināt, ka paziņotais atbalsts atbilst pamatnostādņu 43. un 44. punktā paredzētajām prasībām.**

Visbeidzot, attiecībā uz otro nosacījumu, kas piemērojams glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstam, uz kura pārkāpumu atsaucas prasītāja, proti, nosacījumu par atbalsta neatkārtošanu, Vispārējā tiesa atgādina, ka saskaņā ar pamatnostādņu 70. punktu šādu atbalstu var piešķirt grūtībās nonākušiem uzņēmumiem tikai vienai pārstrukturēšanas darbībai. Šajā kontekstā pamatnostādņu 71. punktā citastarp ir paredzēts, ka gadījumā, ja uzņēmums jau ir saņēmis glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu, Komisija var atļaut jaunu atbalstu tikai tad, ja ir pagājis vismaz desmit gadu 1) kopš iepriekšējā atbalsta piešķiršanas, 2) kopš iepriekšējā pārstrukturēšanas perioda beigām vai 3) pēc iepriekšējā pārstrukturēšanas plāna izpildes beigām.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, ka, lai gan *TAROM* pirms 2019. gada bija piešķirts pārstrukturēšanas atbalsts aizdevuma veidā un sniegtas vairākas garantijas saistībā ar citiem saņemtiem aizdevumiem, tomēr šis atbalsts tika piešķirts laikā no 1997. līdz 2003. gadam un visas aizdevumu garantijas tika izmantotas uzreiz pēc to piešķiršanas. Tā kā faktiskā līdzekļu nodošana nebija izšķiroša, lai noteiktu atbalsta piešķiršanas datumu, pirmais gadījums, kas paredzēts pamatnostādņu 71. punktā, proti, ka ir pagājis vismaz desmit gadu kopš iepriekšējā pārstrukturēšanas atbalsta piešķiršanas datuma, līdz ar to bija pierādīts.

Attiecībā uz pamatnostādņu 71. punktā minēto otro un trešo gadījumu, proti, ka ir pagājis vismaz desmit gadu no iepriekšējā pārstrukturēšanas perioda beigām vai pēc iepriekšējā pārstrukturēšanas plāna īstenošanas beigām, Vispārējā tiesa norāda, ka **jēdziens “pārstrukturēšanas periods” nozīmē laikposmu, kurā tiek veikti pārstrukturēšanas pasākumi**, kas principā atšķiras no laikposma, kurā tiek īstenots ar šiem pasākumiem saistītais valsts atbalsta pasākums. Tomēr, neizpildot tai šajā sakarā uzlikto pierādīšanas pienākumu, prasītāja nav sniegusi nevienu pierādījumu vai norādi par to, ka iepriekšējais pārstrukturēšanas periods būtu beidzies mazāk nekā desmit gadu pirms paziņotā atbalsta pasākuma noteikšanas.

Par jēdzienu “pārstrukturēšanas plāns” Vispārējā tiesa turklāt precizē – tas, ka pārstrukturēšanas atbalsts ir saistīts ar pārstrukturēšanas plānu, nenozīmē, ka šis atbalsts pats par sevi ir daļa no minētā pārstrukturēšanas plāna, jo šī plāna esamība savukārt ir būtisks nosacījums, lai šādu atbalstu varētu uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Tādējādi Vispārējā tiesa noraida arī apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentu, saskaņā ar kuru tas, ka pārstrukturēšanas atbalsts, kas *TAROM* tika piešķirts no 1997. līdz 2003. gadam, tika īstenots līdz 2019. gadam, nozīmējot, ka pārstrukturēšanas plāns, kas bija saistīts ar šo atbalstu, arī ilga līdz 2019. gadam.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Vispārējā tiesa noraida arī prasītājas izvirzītos iebildumus, kas balstīti uz to, ka Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, nolemjot nesākt oficiālo izmeklēšanas procedūru, lai gan, veicot iepriekšēju izvērtējumu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta neatkārtošanu, tai bija jārodas šaubām.

Otrkārt, Vispārējā tiesa **noraida** pamatu par Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un līdz ar **to – prasību kopumā**.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Atcelšanas prasības ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt atcelšanas prasību Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005